

Adieu voor Universiteits- beiaardier Mar en welkom voor Mathieu

Van 1971 tot ver in 2008, dus 37 jaar lang, bespeelde Mar Bruinzeel het carillon van de Erasmus Universiteit en gaf hij daar lessen. Hij is nu 67 jaar en vindt het tijd om het stokje over te dragen. Daarvoor heeft hij Mathieu Polak gepolst en daarna voorgedragen als zijn opvolger. De positie van Universiteitsbeiaardier is in Nederland uniek; vandaar dit dubbelportret.

Het carillon van de Erasmus Universiteit was een geschenk van de gemeente Rotterdam aan de toenmalige Nederlandse Economische Hogeschool voor zijn 50-jarig bestaan. De toren is in een laat stadium aan het toenmalige gebouwencomplex toegevoegd. Leen 't Hart fungeerde als adviseur en speelde in 1968 het inauguratieconcert.

Voor kenners lijkt het vreemd dat de basklokken bovenin zitten, maar de architect vond destijds dat het oog ook wat moest. De plaats van de toren ten opzichte van het hoge institutengebouw is akoestisch niet ideaal. Met de uitbreiding van de gebouwen in de afgelopen jaren ontstaat meer een campusidee en staat het carillon weliswaar centraal, maar bij verdere uitbouw op het universiteitsterrein zou je kunnen denken aan een vrijstaande toren in het middelpunt van de campus.

Mar Bruinzeel (1941) combineerde zijn studie orgel aan het Rotterdams Conservatorium bij Arie J. Keijzer met beiaardlessen in Delft en Amersfoort bij Leen 't Hart. Hij behaalde na het Staatsdiploma voor beiaard het Einddiploma van de Nederlandse Beiaardschool.

Mar Bruinzeel was al beiaardier in Naaldwijk en Zwijndrecht en verving af en toe Leen 't Hart in Delft en Rotterdam, toen hij benoemd werd aan de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR). Na zijn verhuizing naar Drenthe zegde hij zijn functies in Naaldwijk en Zwijndrecht op en kreeg benoemingen in Drachten, Heerenveen en Meppel. Maar de EUR heeft hij altijd aangehouden.

In 1978 behaalde hij de eerste prijs in het concours van de Nederlandse Klokkenspel Vereniging op de Domtoren in Utrecht. Hij maakt deel uit van het bestuur van de NKV. Van zijn hand verschenen composities voor beiaard en bewerkingen van klassieke en populaire melodieën. Gedurende tien achtereenvolgende jaren bespeelde hij in de zomer het carillon in Jeruzalem.

EIGEN STUDIO

Mar Bruinzeel volgde in 1971 Leen 't Hart op, die sinds de ingebruikneming van 1968 de lessen had verzorgd. Hij begon met lesmateriaal dat 't Hart had achtergelaten, maar ging ook zelf materiaal schrijven. Hij gaf de lessen op een oefenklavier, gebouwd door de heer Barto en wat betreft de klank gerenoveerd door Ger Menkveld. In 1971 stond het oefenklavier nog in een hok in de kelder. Al snel verhuisde het naar een kamertje in het hoofdgebouw. Nu staat het alweer 25 jaar in de benedenverdieping van de carillontoren, die van trappenhuis is getransformeerd tot een heuse studio. Al die jaren gaf Mar iedere woensdag vier tot zes leerlingen elk een half uur les. Daarnaast verzorgde hij bespelingen ter gelegenheid van de dies van de universiteit, de opening van het academisch jaar en van eredoctoraten.

VAN FREELANCER TOT VAST DIENSTVERBAND

Mar kreeg in 1971 een freelance aanstelling, die in 2001, toen bij zijn dertigjarig jubileum zijn taak eens onder de loep werd genomen, werd omgezet in een vast dienstverband bij de Stichting Welzijn, nu de Stichting Studentenvoorzieningen. Afspraken voor de bijzondere bespelingen lopen via het Bureau van de Pedel. Bij zijn afscheid, tijdens een lunch met de Dienst Studentenvoorzieningen, ontving Mar een beeldje van de reizende Erasmus en op 7 november 2008, toen hij de uitreiking van eredoctoraten muzikaal omlijstte, werd hij opnieuw in de schijnwerpers gezet.

VEEL LEERLINGEN VAN DE ZUID-HOLLANDSE EILANDEN

Mar heeft in die 37 jaar 70 leerlingen gehad. Veel van hen kwamen van de Zuid-Hollandse eilanden en hadden affiniteit met kerkmuziek en praktische ervaring als organist, waren dus pedaalspeler. Maar ook de pianisten onder de leerlingen konden snel uit de voeten, ze hadden bovendien een voorsprong op het manueel door hun toucher. Vier leerlingen zijn doorgestroomd naar de Nederlandse Beiaardschool in Amersfoort. Het zijn Laura Meilink, Marianna Marras, Henk Bruggeman en Ronald Zeelen.

OPVOLGER

Mar koos Mathieu Polak als opvolger vanwege diens ervaring met les aan amateurs.

Mathieu Polak geeft sinds 2000 in Amersfoort een cursus beiaardspel voor amateurs. In totaal heeft hij nu 20 studenten begeleid, van wie er 10 zijn doorgestroomd naar de beroepsopleiding. Voor Mathieu staat bij het lesgeven aan amateurs het speelplezier voorop. Talent is mooi meegenomen, maar ijver is onontbeerlijk.

TRADITIE EN VERNIEUWING

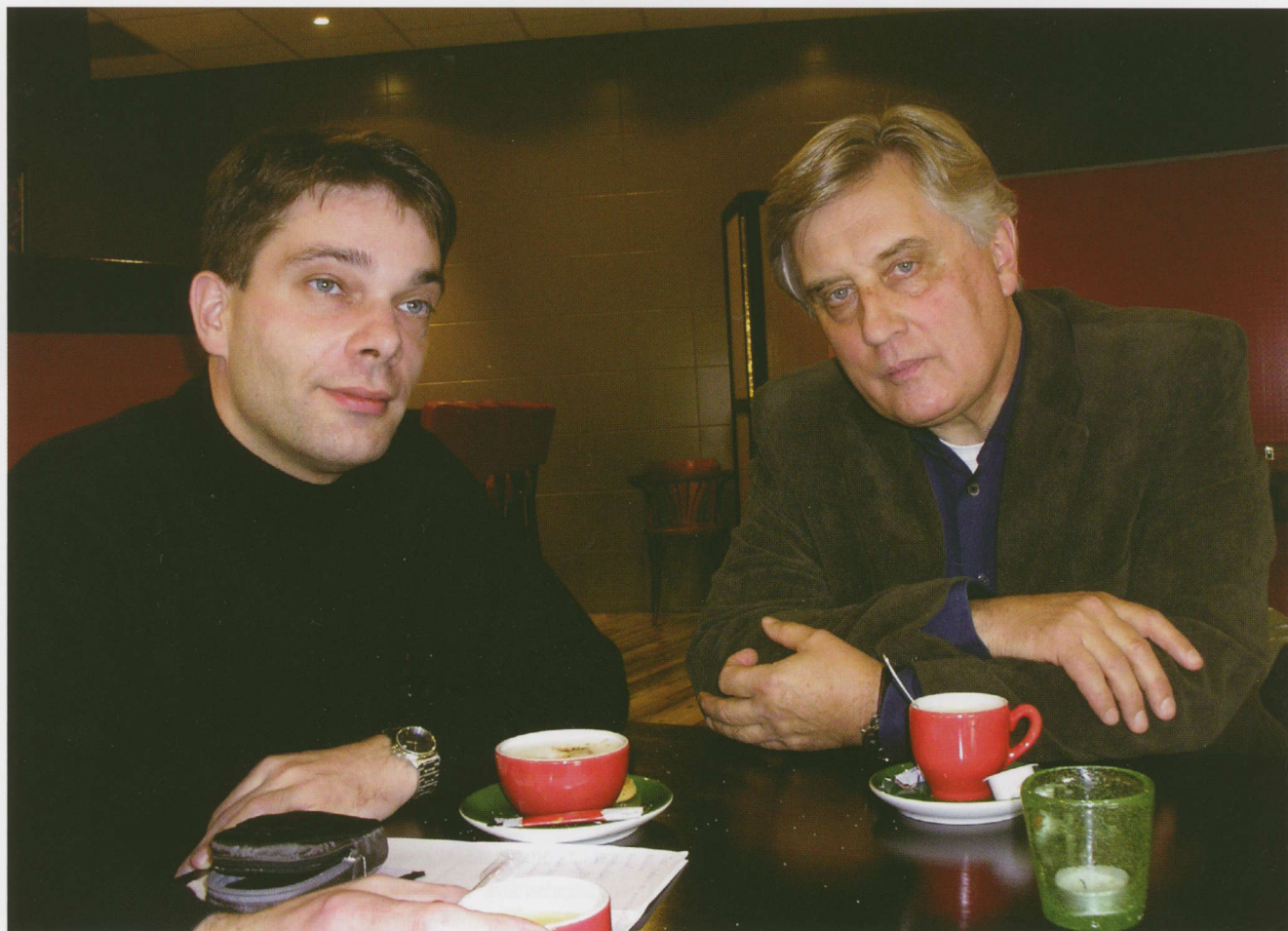
Anno 2008 is er in Rotterdam minder instroom van nieuwe leerlingen. De studenten hebben het druk, de studieduur is ingekort, dus hebben de studenten overvolle agenda's. Maar personeelsleden en HOVO-studenten mogen ook meedoen. Per 1 november 2008 zet Mathieu het werk van Mar in eerste instantie ongewijzigd voort, immers wat goed is moet je koesteren en vasthouden. Maar op den duur zal hij de balans tussen

Mathieu Polak (1972) studeerde piano aan de conservatoria van Utrecht en Zwolle bij Ton Hartsuiker, Alwin Bär en Rudy de Heus. Van de laatste vooral leerde hij methodiek. In 1997 behaalde hij het diploma Docerend Musicus. In 1999 behaalde hij in Amersfoort zijn diploma beiaard 1e fase, na studie bij Bernard Winsemius, Todd Fair en Arie Abbenes. In Amersfoort is hij tijdens zijn 2e fase studie (1999-2000) begonnen met lessen aan amateurs. Momenteel studeert hij in Utrecht bij Caroline Ansink en Jeroen d'Hoe voor Masters in compositie.

Mathieu treedt op als pianist, zowel solo als begeleiding, en hij geeft carillonconcerten in de zomermaanden. Hij behaalde in 2002 twee tweede prijzen, voor interpretatie en improvisatie, tijdens het NKV-concours in Enkhuizen.

traditie en vernieuwing een eigen accent geven. Daarom gaat Mathieu samenwerking zoeken met andere takken aan de Universiteit. Zo denkt hij met Kunst- en Cultuurmanagement iets te ondernemen voor 'integrale' benadering van beeld en muziek. En hij wil dieper ingaan op de methodiek: welke spieren gebruik je om een bepaald effect te bereiken. Hoe kom je daar achter en omgekeerd, hoe kan je die kennis toepassen. Daarvoor kan hij zijn licht opsteken bij de Medische Wetenschappen en de inzichten benutten bij het schrijven van studiemateriaal. ■

Laura Meilink-Hoedemaker
oud-leerling van Mar Bruinzeel

Mar Bruinzeel (l) in gesprek met zijn opvolger Mathieu Polak